

“

MIGUEL ILLESCAS: PRATİK OYUN SONLARI OYUN SONUNDA MERKEZ HAKİMİYETİ VE TAŞ KOORDİNASYONU

Hassas oyun: Bazen tek bir hata
kaybetmek için yeterlidir!
Andersson,Ulf

-

Illescas Cordoba,Miguel
Pamplona 1998
Hepimiz açılışta ve oyun ortasında
merkez mücadelesinin ne kadar
Önemli olduğunun bilincindeyiz.

Fakat oyun sonunda merkez
Kontrolü bu kadar bariz değildir.
Bu oyunda saygıdeğer oyuncu
Ulf Andersson'a karşı heyecan verici bir
mücadelenin şanslı kahramanı bendim.
İsveçli büyük usta oyun sonlarında hep
çok güçlüydü ki bu durum bu oyundan
gurur duymama sebep olmuştur.

Sakin bir açılışın ardından vezirsiz oyun
sonuna girdik. Andersson'un baskısı vardı
fakat birkaç hamle sonra pozisyon
eşitlenmişti.

Sonralarda Andersson biraz fazla
iyimserdi ve 30. hamle civarında biraz kötü
konuma girdi. Oldukça ilginç bir oyun
sonuydu.

Beyazın uzak geçerine karşın siyah
merkezde oldukça aktifti ve iyi taş
koordinasyonunun keyfini sürüyordu.
Genellikle satrançta istikrarlı dinamik
faktörlerin daha önemli olduğu
kanıtlanmıştır. Avantajı arttırmayı
başardım.

1.Af3 - d5 2.d4 - Af6 3.c4 - e6 4.g3 - dc4
5.Qa4

(Bu sakın hamle, siyah için gerçek bir
tehlike gibi görünmüyor. Elbette 5.Fg2'den
sonra eğer siyahlar 5...a6 oynarsa
beyazlar bir piyon geri oynamaya hazır
olmalıdır.)

5...F**d7**

(Bir diğer popüler varyant da 5...Abd7'dir.)

6.V**c4** – F**c6** 7.F**g2**

(7.Ac3 için zaman yoktur
Çünkü 7...Ff3 8.ef3 - Ac6 ve siyahlar d5
de sağlam bir kontrol sağlar. Szabo –
Kortschnoj
Palma de
Mallorca 1969

Şu şekilde devam etmiştir. 9.Fe3 - Fe7
10.Fg2 - 0-0
11.0-0 ve siyahlar
11...Ab4 12.f4 c6 ile oyunu eşitler..
)

7...F**d5**

(Fil c5 sürüşü için c dikeyinden
çekilmelidir.)

8.V**d3**

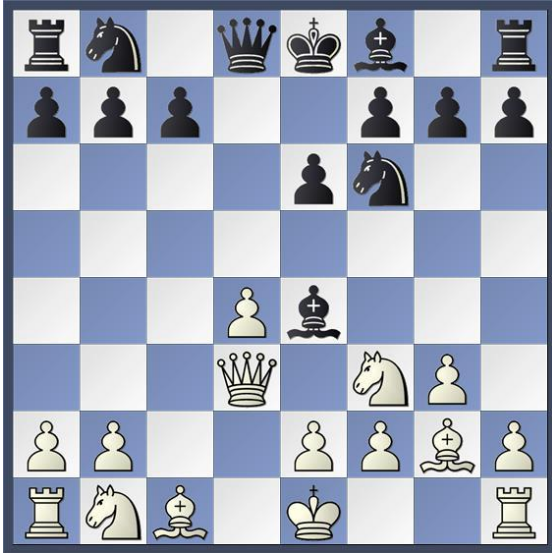
(8.Va4!? - Vd7 9.Vd1

Kortschnoj

-

Petrosian,
Moscow 1971/Adaylar Turnuvası)

8...F**e4!**

(Oldukça önemli bir ara hamle. 8...c5
9.Ac3 - Fc6 10.0 – 0 - Abd7 11.Kd1'den
sonra beyarlar oldukça rahat bir konum
elde eder. Alekhine – Rabar Münih 1942
maçında olduğu gibi)

9.Vd1

(Vezir için gidecek iyi bir kare yoktur)

9...c5 10.Ac3 – Fc6 11.0-0 – Abd7

12.Fe3 (Pozisyon neredeyse eşittir.
Hatta bir önceki maçında rakibim
aşağıdaki gibi birkaç hamlede hızlıca
berabere yapmıştı.

12.Fg5 - h6 13.Ff6 - Nf6=
½ – ½

Andersson- Krasenkow,
34

th Rubinstein Anı Turnuvası 1997; 12.Ff4 -
cd4 13.Vd4 - Fc5

14.Qd3 0 – 0= Huebner - Lutz,
Almanya – CupT 1992;

12.Vd3!? - cd4 13.Ad4 - Fg2 14.Şg2 -
Fe7 15.Kd1 - 0–0 16.Vb5 - Vc8 17.Ff4 -
a6 18.Vd3 beyaz hafif üstündür.

Petrovs - Kotov,
Moskova1940;

12.Ke1 - cd4 13.Ad4 - Fg2 14.Şg2 - Fb4
15.Fd2 - 0–0 16.a3 - Fa5=

Golombek - Gobert,
Amsterdam (olimpiyat)

1954; 12.b3 - Fe7 13.Fb2
0-0 14.Kc1- Kc8 15.Kc2 -

Va5=,
Keres - Arulaid,
Tallinn 1969

.)

12...Fe7 13.dc5

(Oyundaki bu hamle tam da Andersson'un
stilini yansıtır. Aşağıdaki oyun gibi bu
konumu yansıtan güzel örnekler vardır:

13.Kc1 - cd4 14.Vd4 - 0–0 15.Kfd1 - Qa5
16.Ag5 - Fg2 17.Şg2 - Kfd8 18.Vc4 -
Ae5 19.Vb5 - Vb5 20.Ab5 - Kd1 21.Kd1 -
Ad5 22.Fc1 - a6 23.Ad4 - Kd8=

K. Georgiev - Portisch,
Dubai (olimpiyat) 1986.)

13...Fc5 14.Fc5 - Ac5

15.Vd8N

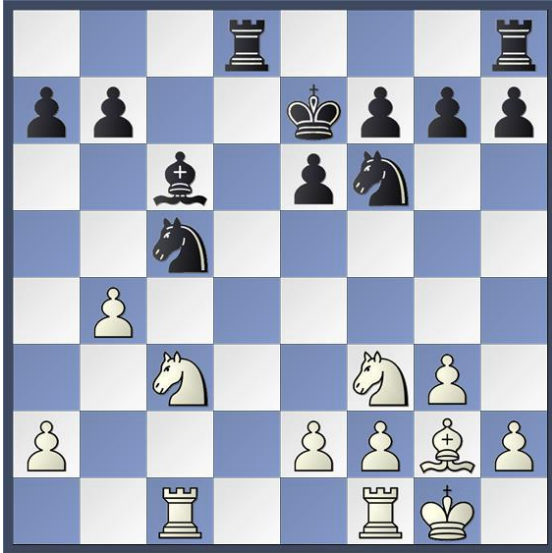
(Andersson bu hamleyi oynadıktan
sonraki şartları hala hatırlıyorum. Ben,
maçın neredeyse bittiğini ve bu simetrik
konumun sakince berabereye gideceğini
düşünüyordum. Oysa ki Andersson için
mücadele daha yeni başlamıştı!

Öyle mutlu görünüyordu ki; gözüm
korkmuştu ve birkaç hamle sonra
pozisyonu oldukça rahatsız edici
bulmuştum. Oyundaki bu hamle bir
yenilikti. Diğer devam yolu 15.b4 – Ace4
16.Ae4 – Fe4 17.Va4 – Fc6 18.b5 – Fd5
19.Kfd1 - 0–0 20.Ae1 ½ – ½

Fransa'da birkaç sene önce oynanmıştı.
Bricard - Prie, Chambéry 1994

.)

15...Kd8 16.Kac1 – Şe7 17.b4!

(Beyaza vezir kanadında alan üstünlüğü sağlayan güzel bir hamle.)

17...Acd7

(Siyahlar f3 atının zıplamasına karşı dikkatli olmalıdır. 17...Ace4? 18.Ae5 – Ac3 19.Ac6 – bc6 20.Kc3'den sonra beyazlar güzel bir üstünlük elde eder.)

18.Rc2!?

(Bu sakın hamle, rakibimin şakası olmadığını anlamama sebep oldu. Rakibim küçük bir avantaj elde etmeye çalışıyordu ve ne yaptığını iyi biliyordu! Açıkçası biraz gerilmiştim ve yaptığım hamle pek de iyi değildi. Stratejik olarak 18.b5 – Ff3 19.Ff3 – b6= zararsızdı. Stratejik olarak daha zararsız; 18.b5 Bf3 19.Bf3 b6=; daha enterasanı 18.a4 – Kc8 19.a5 – Khd8=)

18...Ae8?!

(Açıkçası bu hamleyi pek beğenmedim, f6'daki at için pek de kötü sayılmaz ama bir de h8 kalesine sorun! Kalelerimi açık hatta gelmek istiyordum fakat 18.Kc8?!'den sonra 19.Kfc1 ve beyazın c8'e yaptığı baskı oldukça can sıkıcı. 18...Ff3!?! 19.Ff3 - Ae5'i hiç düşünmedim. Oysa ki eşitliğe çok yakın görünüyor.. After 20.Fg2 - (20.Fb7 - Kb8=) 20...Kd7 21.Kfc1 - Khd8 22.h3 g5= siyah için yeterli bir konum oluşur. Aslında bulması çok da zor olmayan devam yolu 18...Kb8 19.Kfc1 – Khd8=)

19.e4!

(Siyahın son hamlesinin sonuna soru işareti konulma sebebidir, c6 filini hiçbir

kaçış bırakmaksızın oyun dışı bırakmış ve Ad4 artık ciddi bir tehdit haline gelmiştir. 19.Kfc1 – Ad6'dan sonra siyah için sıkıntı yoktur.)

19...Ad6

20.Kd1?!

(Şansıma beyazlar tereddüte düşmüş ve aksiyona girmeden önce kaleyi oyuna sokmaya karar vermişti. 20.Ad4! doğal olan devam yoludur. Bu hamleye 20...Kc8 oynamayı düşünüyordum. (20...Ae5 hamlesi 21.f4 – Adc4 22.Ad5! – ed5 23.Af5'den dolayı olmazdı) fakat 21.a4! oldukça güçlüdür. Böyle sakın bir hamleyle birlikte beyazlar insiyatifi korumaya devam eder. Burada siyahlarla oynamak hiç de kolay değildir. Tamamen 21.b5? – Fb5 22.Acb5 – Kc2' ye bel bağlamıştım. Bu pozisyonda siyahlar eşitlikten fazlasını alır. Örneğin: 23.Ad6 - Kd2 24.A6b5 - a6 25.Af3 - Ka2)

20...Ab6!

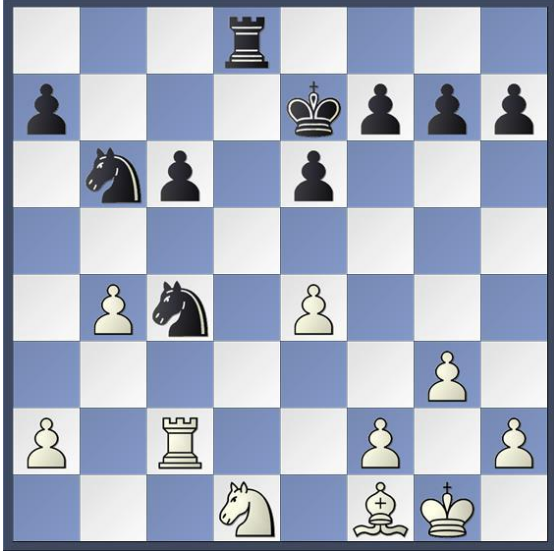
(Artık taşlarımı koordine edecek zaman kazanmıştım. 20...Fe4 kötüdür. 21. Ae4 – Ae4 22.Kc7; fakat atla kırmak mümkündür. 20...Ae4 21.Ae4 – Fe4 22.Kc7 – Fd5! 23.Kdc1 beyazın kompansesi vardır fakat siyahın konumu tutması gerekir.)

21.Ad4 - Adc4 22.Ac6?!

(Şaşırtıcı bir şekilde bu hamle beyaza hafif üstünlük veriyor. Siyahlar d hattındaki

güzel oyunun tadını çıkartırken siyah şah da rakip şaha göre daha aktiftir. C6'daki zayıflık beyazların saldırıacak zamanı olmadığı için alakasızdır. 22.a4!? ile baskıyı sürdürmek daha iyiydi. Gene de siyah eşitliğe çok yakındır.)

22...bc6 23.Ff1 - Kd1 24.Ad1 - Kd8

(Bu hamleyle birlikte siyah tam zamanında gelişti ve eşit bir konum elde etti. Fakat rakibim hala son birkaç hamlenin etkisindeydi ve beyazın hala üstün olduğunu düşünüyordu.)

25.Fe2?!

(Fil siyah attan daha iyi değildir. 25.Ab2 – Ab2 26.Kb2 – Kd4 27. f3 – Şd6 devam yolu bir önceki yorumda da bahsettiklerimin bir göstergesidir; insiyatif siyahtadır ve c6 zayıf değildir. Beyaz için sadeleştirmeye gitmek için doğru zamandı.

25.Fc4 - Ac4

(25...Kd1 26.Ff1 - Şd6 27.f4=)

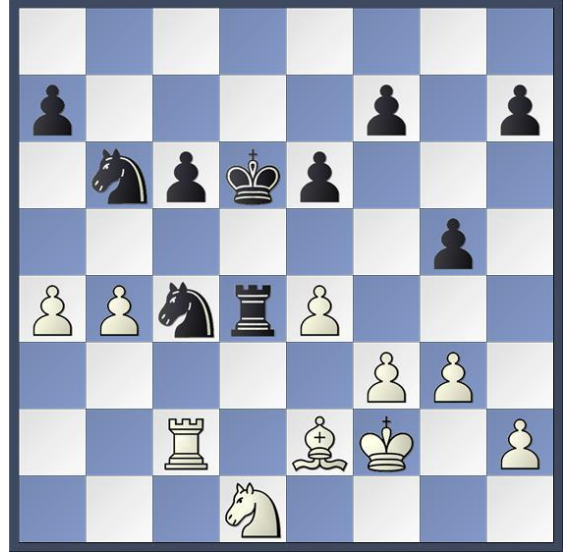
26.Kc4 - Kd1 27.Şg2

Ka1 28.Kc6 - Ka2= ve el sıkışıp notasyon kağıdını imzalama vaktidir.)

25...Kd4 26.f3 - Şd6 27.Şf2 - g5

(Beyazın piyon zincirini durdurmak için tipik bir yol. Siyahlar e5 karesini atları için uygun konuma getirmek istiyor.)

28.a4?!

(Andersson hala kazanca oynuyor gibi gözüküyor fakat bu aktif piyon avantajı beyaza sadece problem getirdi.

28.Ab2= ile taş değişmeye çalışmak daha akıllıcaydı.)

28...a5!

(Basit ve güçlü, a4 piyonu durduruldu)

29.Fc4

(Artık beyaz için nasıl berabere yaparım diye düşünmek gerekir. 29.ba5 – Aa5 beyaz fil oldukça pasif kalır.)

29...Ac4 30.ba5 - Aa5

(a4 piyonu ordusundan izole edilmiş bir hedefe dönüştü. Gene de piyonu almadan önce siyahın yapması gereken şeyler var)

31.Ac3

(31.Ab2 oldukça pasiftir. 31...c5 32.Şe3 – Kb4 ve beyazın taşları koordinesizdir.)

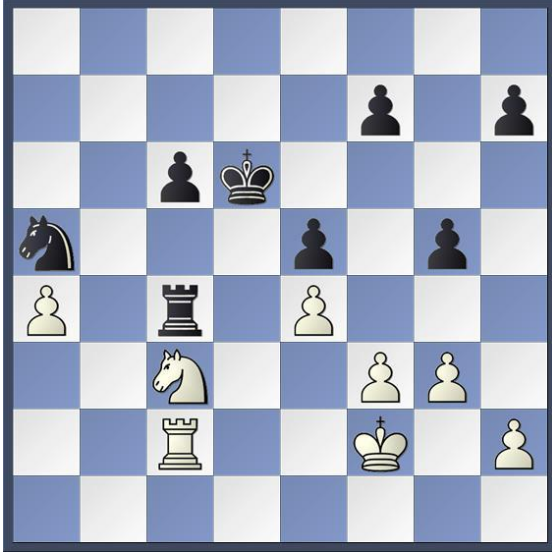
31...Kc4

(at açmaza alındı)

32.Şe3

(32.f4 – gf4 33.gf4 – e5 34.f4 – Şc5'den sonra siyah üstündür.)

32...e5!

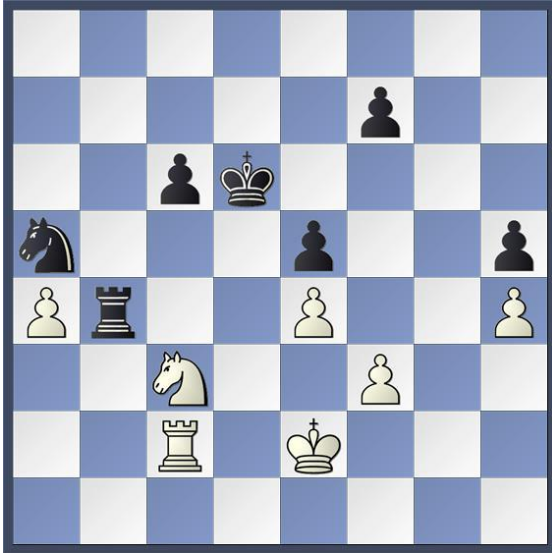
(32...Şc5'den daha güçlüdür. 33.e5! – Şb4 34. Şd3 – Şb3 35.Kc1=.)

33.h4

(f4 sürecek vakit yoktur. 33.f4 – gf4 34.gf4 – ef4 35.Şf4 – Ab3 ve beyazlar taşların koordinesini sağlayamaz.)

33...gh4 34.gh4 - h5 35.Şd3 - Kd4

36.Şe2 - Kc4 37.Şd3 - Kd4 38.Şe2 - Kb4!

(Biraz düşündükten sonra baskı kurmamı sağlayan bu hamleyi buldum)

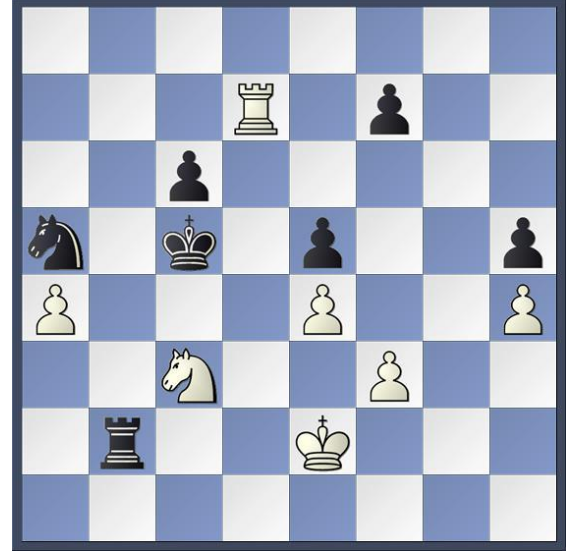
39.Kd2

(39. Şd3?! 39...Ab3'e izin verir ve siyah at oldukça tehlikeli hale gelir.

39...Şc5 40.Kd7

(Beyaz aktivite arıyor. 40. Kc2?! Daha pasif olurdu. 40...Kc4 41. Şd3 – Ab3'den sonra siyah üstünlüğünü artırır.)

40...Kb2

41.Şd1?

(Bu hamle belki de en belirleyici hataydı. Beyaz şah ilk yatayda tamamen savunmasız halde kalmıştır. Elbette 41.Şd3?? olmazdı. 41...Ac4-+ fakat 41.Kd2! beyaza savunma için hala fırsat sağlardı. 41...Kd2 42.Şd2 – Şb4 43. Ae2! Ve zayıf h5 piyonu beyaza yeterli karşı oyun şansı sağlardı.)

41...Kh2! 42.Kf7 - Kh4 43.Ae2

(f4 ile oyunu sadeleştirme fikriyle.)

43...Kh1 44.Şc2 - Ac4

57.Kd2?!

(Bu pasif hamleden sonra oyun sonu beyazlara kayıptır. Beyazlar siyah taşları düşürmek için tuzak düşünmemelidir.

57.Ag1 – Ah1! 58.Ke7 – Ag3 59.Şe1 – Kh1 60.Şf2 – h2 -, Muhtemelen en iyi savunma 57.Ag3!’tü.

Şimdi 57...Kg2 58.Af5 – h2 59.Şg2 – h1=V 60.Şf2 ve beyazın hisar kurma fikri var.

57...Kg2

(Artık Ah1 – g3 çok ciddi bir tehdittir. Oyun içinde Kh1 fikriyle 57...Ad1!?’i gördüm fakat artistik hamlelerin gereksiz olduğunu düşündüm. İşin aslı; bu şekilde siyahlar çok daha kolay kazanırdı.

Örneğin:

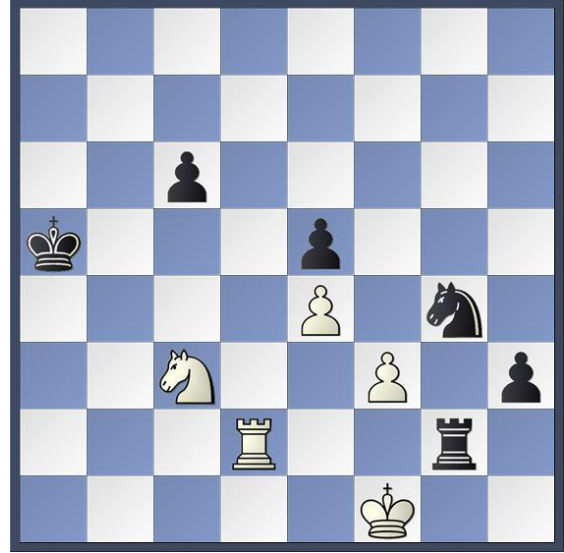
58.Kd1 - Kh1 59.Ag1 - h2 60.Şg2 - Kg1 61.Kg1 - hg1=V 62.Şg1 - c5 63.f4 - ef4 64.e5 - Şb6 ve siyah şay piyonun karesi içindedir. Elbette 57...Ah1 ile zorlamak büyük bir hatadır, 58.Şg1!

58.Ac3

(at için pek nahoş bir kare ancak alternatifler de pek yardımcı olmamaktadır.

58.Ag3 – Kg3 59.Kf2 – c5’den sonra ki kale finali oldukça kolaydır. Eğer 58.Ag1 oynarsa beyazlar, 58...h2! 59.Şg2 - h1=V 60.Şf2 - Vh2 ve siyahlar materyal üstünlüğüyle kazanır. Aktif 58.Kd6 hamlesine karşı siyahlar 58...c5 59.Kd5 – Şb4 60.Ke5 – Ad3 ile devam eder. Eğer 58.Kc2 – Ad1 59.Kc3 – Ae3 60.Şe1 ille devam ederse 60...h2 ve h piyonu terfi eder.

58...Ag4!

(Etkili ve ince bir hamle. Daha bariz olan 58...h2 59.Şg2 – h1=V 60.Şf2’yi düşünüyordum. Ancak beyazın hisar kurma ihtimali mevcut bu yüzden maçtaki hamle çok daha güçlüdür. Oyun siyahın fazladan uzak h geçerinin bulunduğu at finaliyle devam etti. 58...Şb4?’e karşı çok ilginç bir tuzak siyahları bekliyordu.

59.Aa2! (bunun yerine 59.Kf2? - Kf2 60.Şf2 - Şc3 61.f4 - ef4 62.e5 - Şd3 63.e6 - h2 64.Şg2 - f3 65.Şh2 - f2 66.e7 - f1=V 67.e8=V - Ve2 ve siyah kazanır.) 59...Şa3 60.Kf2! – Kf2 61.Şf2 - Şa2 Ve 62.f4!’den sonra beyazın hiçbir problemi kalmaz.)

59.Kg2

(Başka seçenek yoktur. 59.Kd3’den sonra 59...Ah2! 60.Şe1 - Af3 61.Kf3 - h2 ve siyah kolayca kazanır.

59...Ae3 60.Şg1 - Ag2!

(Bu kusursuz hamleden sonra siyahın üstünlüğü belirleyici olmuştur. Beyazlar h piyonu ile ilgilenmek için birçok tempo kaybedecektir ki bu sürede siyahlar vezir kanadında ilerleme kaydedecektir. Yanlış oyun 60...hg2? olurdu. 61.Ae2 - Şb4 62.Şf2=’den sonra beyazlar savunma için yeterince zaman bulur ve oyun berabere olur.)

61.Ad1

(Eğer 61.Şh2 oynanırsa basitçe 61...Af4 ile yanıtlanır.)

61...Şb4 62.Af2 - Af4

(Önemli bir hamle. Siyahlar yeniden organize oluyor ve rakip atın aktivitesini kısıtlıyor.)

63.Ag4 - Ad3!

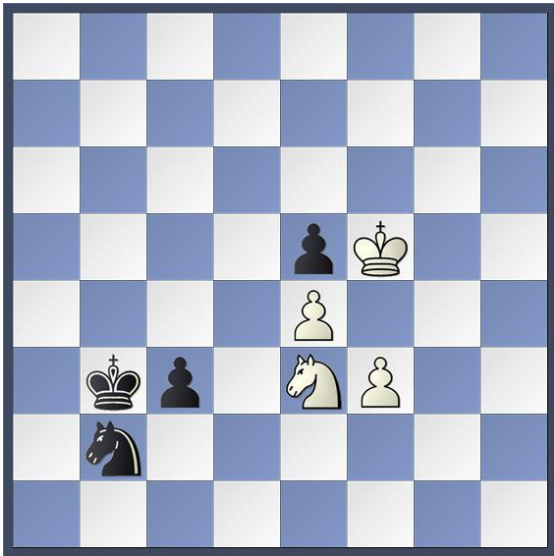
(En kolay yol, e5'deki piyonun korunmasıyla birlikte beyazın hiçbir karşı oyun şansı kalmamıştır.)

64.Şh2 - c5

(c piyonu zafer yürüyüşüne başladı!)

65.Şh3 - c4 66.Ae3 - c3 67.Şg4 - Şb3

68.Şf5 - Ab2!

(Ac4 fikriyle birlikte c piyonu ilerde terfi eder. Beyazın bunu önlemek için yapabileceği hiçbir şey yoktur. 69...c2? Yanlış olur çünkü 69.Ac2 – Şc2 70.f4! ef4 71.Şg4! ve beyazlar beraberliği sağlar.

71...Şd2

(71...Şc3 72.e5=)

72.Şf3! =)

69.Şe5 - Ac4 70.Şd4 - Ae3 71.Şe3 - c2

72.Şd2 - Şb2 0 –1.